

Elif ESEN
İstanbul Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, T.C. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Sayın Mahinur ÖZDEMİR GÖKTAŞ tarafından Anayasa'nın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim. 30/09/2025

Elif ESEN
İstanbul Milletvekili

Türkiye genelinde on binlerce aile, ağır engelli bireylerine evde bakım hizmeti sunmaktadır. Ancak, bu hizmetin finansmanı için uygulanan gelir kriteri, hane toplam gelirine dayalı olarak belirlenmektedir. Bu yaklaşım, özellikle kalabalık hanelerde yaşayan ve asgari ücretle geçinen aileler için adaletsiz sonuçlar doğurmakta ve birçok ihtiyaç sahibi engelli bireyin destekten yararlanamamasına yol açmaktadır.

2025 yılı itibarıyla, evde bakım maaşı alabilmek için hane içinde kişi başına düşen aylık gelir, net asgari ücretin üçte ikisinden (14.736 TL) daha az olmalıdır. Bu hesaplama, hane içindeki tüm bireylerin gelirlerinin toplamına dayanmaktadır. Örneğin, 5 kişilik bir hanelde toplam gelir 73.680 TL'yi aşmamalıdır.

Kalabalık hanelerde, örneğin 6 kişilik bir ailede, toplam gelir sınırı 88.416 TL olarak belirlenmektedir. Bu durumda, yalnızca bir kişinin asgari ücretle çalışması hâlinde bile, hane kişi başına düşen gelir 14.736 TL'yi aşmakta ve evde bakım maaşı alma hakkı

Elif ESEN
İstanbul Milletvekili

kaybedilmektedir. Bu durum, asgari ücretle geçinen ve birden fazla bireyi olan ailelerin önemli bir kısmının destekten dışlanmasına neden olmaktadır.

Gelir kriterinin hane toplam gelirine göre belirlenmesi yerine, kişi başına düşen gelire dayalı bir yaklaşım benimsenmesi, daha adaletli ve eşitlikçi bir uygulama olacaktır. Bu yöntem, özellikle kalabalık hanelerde yaşayan ve düşük gelirli ailelerin mağduriyetini azaltacaktır.

Evde bakım hizmeti, engelli bireylerin yaşam kalitesini artıran ve ailelerin bakım yükünü hafifleten önemli bir sosyal hizmettir. Ancak, mevcut gelir kriteri, birçok ihtiyaç sahibi engelli bireyin bu hizmetten yararlanamamasına yol açmaktadır. Gelir kriterinin kişi başına düşen gelir esasına göre yeniden düzenlenmesi, sosyal devlet anlayışının gereği olarak, engelli bireylerin bağımsız yaşam hakkının güçlendirilmesine katkı sağlayacaktır.

Bu bağlamda, ilgili bakanlıkların ve yetkili kurumların, evde bakım hizmetinin daha erişilebilir ve adil bir şekilde sunulabilmesi için gelir kriterlerini yeniden değerlendirmeleri önem arz etmektedir.

Bu bağlamda;

1. 2022–2025 yılları arasında evde bakım yardımı başvurularının sayısı ile kabul/red oranları nedir? Red gerekçelerinin dağılımı nasıl gerçekleşmiştir?
2. Gelir kriteri nedeniyle evde bakım maaşı alamayan hane sayısı kaçtır? Bu hanelerin ortalama gelir yapısı ve hane büyüklüğü nedir?
3. Asgari ücretli bir kişinin bulunduğu, 4 ve üzeri kişilik hanelerde destek dışı kalma oranı nedir? Bakanlığınız bu tabloya ilişkin bir etki analizi yapmış mıdır?

Elif ESEN
İstanbul Milletvekili

4. Gelir kriterinin “hane toplamı” yerine “kişi başı gelir” üzerinden belirlenmesine dair Bakanlık bünyesinde yapılmış teknik/ekonomik fizibilite çalışması var mıdır? Varsa sonuçları nedir?
5. Evde bakım yardımı kapsamındaki hanelerin illere göre dağılımı nasıldır? Gelir kriteri mağduriyetlerinin en yoğun yaşandığı iller hangileridir?
6. Evde bakım yardımı dışında ağır engelli bireyler ve ailelerine sağlanan nakdi/ayni desteklerin (ulaşım, cihaz, bakım elemanı, psikososyal destek) son üç yıllık sayısal dağılımı nedir?
7. Bakanlığınız, 2025 yılı ve sonrası için evde bakım yardımında gelir kriterini daha adil hale getirmek üzere mevzuat değişikliği planlamakta mıdır?